

وزارت امور اقتصاد و دارائی
گمرک جمهوری اسلامی ایران

بسمه تعالی

شماره: ۱۴۰۱/۱۷۵۴۷۶۷

تاریخ: ۱۴۰۱/۱۲/۰۲

پیوست: ندارد

«ثبت سیستم اتوماسیون»

تولید: دانش بنیان، اشتغال آفرین

۱۴۰۱/۳۱۳/۷۱/

«بخشنامه»

موضوع: رفع ممنوعیت صادرات کاه و کلش حبوبات (آخال حبوبات) تحت کدطبقه بندی ۱۴۰۴۹۰۴۰

مهلت اعتبار بخشنامه: تا اطلاع ثانوی

مرجع ابلاغ کننده: وزارت صنعت، معدن و تجارت (سازمان توسعه تجارت ایران)

باسلام و احترام

پیرو بخشنامه شماره ۱۰۳/۱۴۰۰/۶۳۷۱۷۱ مورخ ۱۴۰۰/۵/۱۷ موضوع «ممنوعیت صادرات انواع علوفه از جمله کاه و کلش حبوبات (آخال حبوبات) تحت کدطبقه بندی ۱۴۰۴۹۰۴۰» به پیوست تصویر نامه شماره ۱۱۲۲۵۱۵۳ مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۶ دفتر مقررات صادرات و واردات سازمان توسعه تجارت ایران به همراه ضمائم اشاره شده در آن نامه ارسال و اعلام می دارد: صادرات کاه و کلش حبوبات (آخال حبوبات) تحت کدطبقه بندی ۱۴۰۴۹۰۴۰ رفع ممنوعیت می گردد. بدیهی است در صورت لزوم نسبت به تعیین ماهیت کالای اظهاری اقدام گردد. ضمناً یادآوری میگردد ممنوعیت صادرات سایر انواع علوفه (همچون کاه، کلش، یونجه و...) ابلاغ شده طی بخشنامه های قبلی این دفتر (به غیر از کاه و کلش حبوبات تحت کدطبقه بندی ۱۴۰۴۹۰۴۰ موضوع نامه بخشنامه پیروی) همچنان به قوت خود باقیست.

علی اکبر شامانی
مدیر کل دفتر صادرات

رونوشت:

- معاونت محترم تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات معاونت حقوقی ریاست جمهوری احتراماً در اجرای بند ۱ نامه شماره ۹۰۶۲۶ مورخ ۹۹/۰۸/۱۲ آن معاونت و نیز نامه شماره ۹۱/۱۴۹۴۷۵ مورخ ۹۹/۱۰/۰۱ معاونت محترم امور حقوقی و مجلس وزارت امور اقتصادی و دارایی جهت استحضار.
- دبیرخانه بخشنامه های گمرکی جهت اطلاع و اقدام لازم.

شماره: ۱۱۲۲۵۱۵۳

تاریخ: ۱۴۰۱/۱۱/۰۶

پیوست: دارد

جمهوری اسلامی ایران
وزارت صنعت، معدن و تجارت

سال تولید دانش بنیان و اشتغال آفرین

سازمان توسعه تجارت ایران
معاونت مقررات و برنامه ریزی
دفتر مقررات صادرات و واردات
مدیرکل

جناب آقای شامانی

مدیر کل محترم دفتر صادرات

گمرک ج.ا.ایران

موضوع: لغو ممنوعیت صادرات یونجه و آخال

باسلام و احترام

پیرو نامه شماره ۶۰/۱۲۳۱۶۸ مورخ ۱۴۰۰/۰۵/۱۳ در خصوص ممنوعیت صادرات انواع علوفه از جمله کاه و کلش حبوبات (آخال حبوبات) به درخواست معاونت توسعه بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی، به پیوست تصویر نامه شماره ۱۱۱۹۳۴۲۸ مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۲۸ دفتر حقوقی وزارت متبوع منضم به تصویر نامه شماره ۰۰۲۰۰۶/اج ه شعبه اجرای احکام هیات عمومی دیوان عدالت اداری موضوع اجرا دادنامه شماره ۲۰۴۳ مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۲۲ صادره از سوی هیات عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع ابطال نامه صدرالذکر این دفتر ارسال می گردد. با عنایت به الزام قانونی به تبعیت و تمکین از آرا صادره از طرف مراجع قضایی، بدین وسیله مفاد نامه مزبور را کان لم یکن اعلام می نماید.

نرگس باقری زمردی

رونوشت:

جناب آقای پیمان پاک-معاون محترم وزیر و رئیس سازمان توسعه تجارت ایران-جهت استحضار
جناب آقای اشراقی-مدیر کل محترم دفتر حقوقی جهت استحضار-جهت استحضار
جناب آقای احمدی-سرپرست محترم معاونت مقررات و برنامه ریزی-جهت استحضار

بایستی

تاریخ: ۱۴۰۱/۱۰/۱۴
شماره: ۰۰۰۲۰۰۶/ا ج هـ
بسته است:

از: دفتر اجرای احکام هیات عمومی دیوان عدالت اداری
به: وزارت محترم صنعت معدن تجارت

باسلام و احترام

به پیوست دستور قضایی قاضی محترم اجرای احکام هیات عمومی دیوان عدالت اداری ارسال می گردد. خواهشمند است دستور فرمایید نسخه ابلاغ شده این برگ را با قید تاریخ رویت و گواهی مامور مربوطه اعاده فرمایند.

حاج آتشاده
مکانگ شادول بصیر
دفتر شعبه اجرای احکام هیات عمومی

صورت
مستند
شماره پرونده
تاریخ رویت

وزارت صنعت، معدن و تجارت
اداره صنعت معدن تجارت
تاریخ ثبت: ۱۱۱۸۳۴۵۶
تاریخ: ۱۴۰۱/۱۰/۲۶

آدرس: تهران بزرگراه شهید ستاری بلوار شهید مخبري نیش خیابان ایران زمین
تلفن: ۰۲۱-۵۱۲۰۰۰ ۰۲۱-۵۱۲۰۳۱۶۳

تاریخ: ۱۴۰۱/۱۰/۱۴

شماره: ۷۰۰۲۰۰۶ ج هـ

پیوست: .....

بیت

وزارت محترم صنعت معدن تجارت

سلام علیکم؛

احتراماً، بموجب دادنامه شماره ۲۰۴۳ مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۲۲ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری مبنی بر " نامه شماره ۶۰/۱۲۳۱۶۸ مورخ ۱۴۰۰/۰۵/۱۳ مدیر کل دفتر مقررات تصادرات و واردات وزارت صنعت ، معدن تجارت که بر اساس آن صادرات انواع علوفه و کتک حیویات ممنوع اعلام شده است از تاریخ تصویب ابطال شد . " اکنون در راستای اعمال ماده ۹۵ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۹۲ مجلس شورای اسلامی، ضمن ارسال مجدد رأی هیأت عمومی و رعایت آن در مصوبات بعدی و فرآیندهای اداری، مقتضی است، دستور فرمایید اقدامات لازم درخصوص اجرای دادنامه بعمل آید و نتیجه اقدامات صورت گرفته به همراه اوراق مربوط حداکثر ظرف مدت ۱۰ روز از تاریخ ابلاغ به این شعبه ارسال گردد.

بدیهی است عدم اقدام، موجب اعمال ماده ۱۱۰ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۹۲ مجلس شورای اسلامی خواهد شد./

سید محمدتقی ملکوتی

قاضی شعبه اجرای احکام هیأت عمومی

دیوان عدالت اداری

آدرس: تهران بزرگراه شهید ستاری بلوار شهید مخیری نبش خیابان ایران زمین

تلفن: ۰۲۱-۵۱۲۰۰

فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَعْدِلُوا
دادنامه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شماره دادنامه: ۲۰۴۳

تاریخ دادنامه: ۱۴۰۱/۹/۲۲

شماره پرونده: ۰۰۰۲۰۰۶

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکی: آقای بهمن زبردست

موضوع شکایت و خواسته: ابطال نامه شماره ۶۰/۱۲۳۱۶۸ مورخ ۱۴۰۰/۵/۱۳ مدیر کل دفتر مقررات

صادرات و واردات وزارت صنعت، معدن و تجارت

گردش کار: شاکی به موجب دادخواستی، ابطال نامه شماره ۶۰/۱۲۳۱۶۸ مورخ ۱۴۰۰/۵/۱۳ مدیر کل دفتر

مقررات صادرات و واردات وزارت صنعت، معدن و تجارت را خواستار شده و در جهت تبیین خواسته اعلام

کرده است که:

"همان گونه که مستحضرید، هر چند مطابق بند (الف) ماده ۲۳ قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور مصوب

سال ۱۳۹۵، جلوگیری از صادرات هرگونه کالا به منظور تنظیم بازار داخلی ممنوع اعلام شده، ولی در مواردی،

از جمله آن دسته از اقلام خاص دامی، نباتی، خاک زراعی و مرتعی و گونه‌هایی که جنبه حفظ ذخایر ژنتیکی و یا

حفاظت تنوع زیستی داشته باشند، به تشخیص وزارت جهاد کشاورزی و سازمان حفاظت محیط زیست، امکان وضع

محدودیت قانوناً پیش بینی شده است. همچنین به موجب بند ۴ مصوبات نهمین جلسه شورای عالی هماهنگی

اقتصادی مورخ ۱۳۹۷/۵/۲۵، مقرر شده، «به منظور جلوگیری از کاهش عرضه و افزایش قیمت کالاها در بازار

داخلی، وزیر صنعت، معدن و تجارت می‌تواند در چهارچوب دستورالعملی که به تصویب رییس‌جمهور می‌رسد،

صادرات برخی از کالاها را در شرایط اضطراری، برای محدوده زمانی معین، مشروط یا ممنوع کند.» بر همین اساس،

فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَعْدِلُوا دادنامه

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در دو دادنامه، از جمله دادنامه شماره ۱۲۵۱ مورخ ۱۳۹۹/۱۰/۹، ایجاد محدودیت برای صادرات بدون ذکر محدوده زمانی مشخص را خلاف قانون دانسته، با این همه در نامه مورد اعتراض، مقرر شده، «صادرات انواع علوفه از جمله گاه و گلش حبوبات (آخال حبوبات) تحت ردیف تعرفه ۱۴۰۴۹۰۴۰ تا اطلاع ثانوی ممنوع می‌باشد.» در حالی که در نامه پیوست وزارت جهاد کشاورزی هم صراحتاً ذکر شده که این ممنوعیت، نه در مورد دسته‌ای از اقلام خاص دامی، نباتی، خاک زراعی و مرتعی و گونه‌هایی که جنبه حفظ ذخایر ژنتیکی و یا حفاظت تنوع زیستی دارند، بلکه در مورد گاه و گلش حبوبات (آخال حبوبات)، به‌طور کلی بوده، علت آن نیز «بروز خشکسالی و کاهش تولید اقلام علوفه‌ای و در نتیجه افزایش قیمت انواع علوفه در کشور» عنوان شده است. لذا باتوجه به اینکه ممنوعیت مذکور، نه در مورد دسته‌ای از اقلام خاص دامی، نباتی، خاک زراعی و مرتعی و گونه‌هایی که جنبه حفظ ذخایر ژنتیکی و یا حفاظت تنوع زیستی دارند، بلکه صرفاً جهت تنظیم بازار داخلی گاه و گلش حبوبات (آخال حبوبات) وضع شده است، با اتخاذ ملاک از رای دادنامه شماره ۱۲۵۱ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری، به دلیل مغایرت این ممنوعیت با بند (الف) ماده ۲۳ قانون احکام دائمی و بند ۴ مصوبات نهمین جلسه شورای عالی هماهنگی اقتصادی، از حیث ایجاد محدودیت برای صادرات بدون ذکر محدوده زمانی مشخص و همچنین خارج از حدود اختیارات بودن آن، از حیث اینکه اختیار اعطایی توسط شورای عالی هماهنگی اقتصادی، به شخص وزیر و در چهارچوب دستورالعملی که به تصویب رییس‌جمهور می‌رسد بوده، درخواست ابطال نامه مورد اعتراض را از تاریخ صدور دارم.

متن مقررده مورد شکایت به شرح زیر است:

"مدیرکل محترم دفتر صادرات گمرک جمهوری اسلامی ایران

موضوع: ممنوعیت صادرات آخال حبوبات

با سلام

تاریخ: ۱۳۸۰

شماره:

پیوست:

فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَعْدِلُوا راهنامه

به پیوست تصاویر نامه‌های شماره ۱۴۰۰/۵۱۰/۲۳۸۶ مورخ ۱۴۰۰/۵/۱۱ دفتر مقررات و استانداردهای بازرگانی و شماره ۱۴۰۰/۵۰۰/۹۸۱ مورخ ۱۴۰۰/۱/۲۸ معاونت توسعه بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی در خصوص «ممنوعیت صادرات آخال حبوبات» ارسال و به اطلاع می‌رساند:

صادرات انواع علوفه از جمله گاه و کلش حبوبات (آخال حبوبات) تحت ردیف تعرفه ۱۴۰۴۹۰۴۰ تا اطلاع ثانوی ممنوع می‌باشد.

خواهشمند است مراتب یادداشت و به گمرکات اجرایی ابلاغ نمایند. - مدیر کل دفتر مقررات صادرات و واردات وزارت صنعت، معدن و تجارت"

علی رغم ابلاغ دادخواست و ضmann آن به وزارت صنعت، معدن و تجارت تا زمان رسیدگی به پرونده در جلسه هیأت عمومی، پاسخی از طرف آن مرجع واصل نشده است.

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۴۰۱/۹/۲۲ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

براساس بند (الف) ماده ۲۳ قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور مصوب سال ۱۳۹۵ جلوگیری از صادرات هرگونه کالا به منظور تنظیم بازار داخلی ممنوع است و با توجه به اینکه بر مبنای نامه شماره ۱۴۰۰/۵۱۰/۲۳۸۶۳ مورخ ۱۴۰۰/۵/۱۱ مدیرکل دفتر مقررات و استانداردهای بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی به بروز خشکسالی و افزایش قیمت انواع علوفه در کشور تصریح شده و پس از صدور این نامه و بر مبنای آن، نامه شماره ۶۰/۱۲۳۱۶۸ مورخ ۱۴۰۰/۵/۱۳ مدیرکل دفتر مقررات صادرات و واردات وزارت

تاریخ: ۱۳۸۰

شماره:

پیوست:

فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَعْدِلُوا دادنامه

صنعت، معدن و تجارت صادر شده و براساس آن صادرات انواع علوفه و کلش حبوبات ممنوع اعلام شده است، لذا حکم مقرر در نامه اخیرالذکر از جهت ایجاد ممنوعیت در صادرات با هدف تنظیم بازار داخلی مغایر با بند (الف) ماده ۲۳ قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور مصوب سال ۱۳۹۵ است و در نتیجه نامه شماره ۶۰/۱۲۳۱۶۸ مورخ ۱۴۰۰/۵/۱۳ مدیرکل دفتر مقررات صادرات و واردات وزارت صنعت، معدن و تجارت مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و مواد ۱۳ و ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ از تاریخ تصویب ابطال می‌شود.

حکمتعلی مظفری

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری